

καὶ ἐπιμέλεια. Ἐν τούτοις ἀπὸ τοῦδε ἀρχίζουν σπανιώτερον νὰ φέρωσιν αὐτὴν καταπίπτουσαν καὶ λευμένην, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιχειροῦσι νὰ σχηματίζωσιν ἐξ αὐτῆς πλοκάμους κατὰ διαφόρους τρόπους, περὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀρχαιολόγος Th. Schreiber πλείστα ὅσα ἔγραψεν ἐν τῷ 8ῳ Τόμῳ, σελίδ. 246 καὶ ἐξῆς (1883) τῶν „Ankündigungen“ τῆς ἐν Ἀθήναις γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. Ὅλα ταῦτα τὰ διάφορα τοῦ συρμοῦ ἔχουσι το κοινὸν ὅτι οἱ πλοκάμοι κυκλικῶς περιβάλλουσι τὴν κεφαλὴν, ἐννοεῖται βεβαίως μετὰ τινων διαφορῶν ὡς πρὸς τὴν τοποθέτησιν καὶ διάταξιν αὐτῶν, περὶ τῶν ὁποίων, φιλότῃ μου, οὐδὲν Σοὶ μέλει. Αἱ μετωπιαῖαι τρίχες τῆς κόμης ἐπίσης τυγχάνουσι μεγάλης ἐπιμελείας, ἐν ᾧ συνηθέστατοι ἦσαν οἱ περὶ τὸ μέτωπον βοστρυχισκοί, κανονικῶς τεταγμένοι καὶ σχηματίζοντες μίαν ἢ πλείους σειράς. Ἐν Ἀθήναις μέχρι τῶν Περσικῶν πολέμων ἔφερον οἱ ἄνδρες μακρὰν κόμην, ἣν περιετύλισσον ἐπὶ τῆς κορυφῆς εἰς κρόμβιον ἢ κόρυμβον, συγκρατούμενον διὰ τινος βελόνης ἐν σχήματι ἐντόμου. Κατόπιν ὅμως, ὅτε ἐπῆλθεν ἑταιροδότη μετὰβολὴ καὶ εἰς τὰ ἥθη καὶ εἰς τὰ ἐνδύματα τῶν Ἰωνῶν, ἐκείροντο οἱ νέοι ἅμα ὡς εἰσέρχοντο εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν καὶ ἀφίερον τὴν ἀποκοπεῖσαν μακρὰν κόμην τῶν εἰς τινα θεότητα. Ὁ ἀστὸς ὅμως τῶν Ἀθηναίων δὲν ἔφερεν ἐντελὲς ἀποκεκαρμένην τὴν κόμην, ὡς μόνον οἱ δοῦλοι ὠφεῖλον αὐτὴν νὰ φέρωσιν, ἀλλ' ἔκοπτε μᾶλλον αὐτὴν ὅτε μὲν βραχυτέραν, ἄλλοτε δὲ μακροτέραν, ἀκολουθῶν τὴν ἰδίαν τοῦ ἀρέσκειαν καὶ τὸν γενικῶς τυχὸν ἐπικρατοῦντα συρμόν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ καλύμματα τῆς κεφαλῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων, φιλότῃ μου, εὐτυχῶς δύναμαι νὰ Σε βεβαιώσω, ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὰ φοβερά ἐκείνα καὶ ἀπαίσια διὰ τὴ ταμεῖόν Σου ἐκτρώματα τῆς παρισιανῆς καὶ βερολινεῖου καὶ βιενναίας καλαισθησίας, τὰ ὁποῖα ὀνομαζόμεν γενικῶς γυναικεῖα καπέλλα, καὶ ὧν ἡ ἀναγκάσθη ἐπανειλημμένως καὶ περιγραφῇ νὰ κάμω καὶ ὑποδείγματα διάφορα νὰ παραθέσω. Ἄς ᾔγῃ ἐπὶ τέλους· εἰμὲθα καὶ ἡμεῖς ἀτυχῶς ἡναγκασμένοι ν' ἀκολουθῶμεν τὸ ρεῦμα, ὅφ' οὐ παρασύρεται ὁλος ὁ σημερινὸς γυναικεῖος κόσμος, εἰς μάτην δὲ θ' ἀποβῇ πᾶσα ἐνέργεια καὶ ἀντιπραξίς κατ' αὐτοῦ.

Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα αἱ προμήτορες ἡμῶν δὲν ἔφερον συνήθως καὶ καθ' ἡμέραν πῖλους, διότι ἡ δημοσία ἐμφάνισις τῆς Ἑλληνίδος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, τοῦλάχιστον ἐν Ἀθήναις, ἐθεωρεῖτο ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν σεμνότητα καὶ τὰ χρηστὰ ἥθη, ἐγένετο δὲ μόνον κατὰ τινες ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Μόνον κατὰ τὸ ταξείδιον ἔφερον αἱ γυναῖκες εἶδος πετάσου, εἰς-αχθέντος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας, καὶ τοῦτο ἵνα προφυλάξωσι τὴν κεφαλὴν τῶν ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Τοιαύτην Θεσσαλίδα κυνὴν φέρουσα παρουσιάζεται καὶ ἡ Ἰσμήνη ἐν τῷ „Οἰδίποδι ἐπὶ Κολωνῷ“. Ἄρα τὰ καλύμματα τῆς κεφαλῆς τῶν Ἑλληνίδων κατ' οἶκον καὶ ὁσάκις ἐξήρχοντο εἰς τὴν πόλιν περιερίκοντο μόνον εἰς τινες πέπλους, ὑπὸ τῶν ἥδων ἐπιβαλλομένους, οἷον τοῦ κρηδέμνου, τῆς καλύπτρας, τοῦ καλύμματος, οἱ ὁποῖοι ἐκάλυπτον τὸ πρόσωπον μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν, κατεπίπτον ὑπὲρ τὴν ῥάχιν καὶ ἦσαν τόσον πολὺπτυχοι, ὥστε ἡδύνατο νὰ περιτύλλωσιν ἅπαν τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος. Ἄφ' ὅτου ὅμως ἤρχισαν οἱ ἄνδρες νὰ καταβάλλωσι μεγάλην ἐπιμέλειαν περὶ τὴν κομποπρέπειαν τῆς κόμης τῶν, φυσικῶς καὶ αἱ γυναῖκες ἐμιμήθησαν αὐτοὺς, καὶ πᾶσαν προσπάθειαν μάλιστα κατέβαλον ὥπως τοὺς ὑπερακοντίσωσιν, οὕτω δὲ παρήχθησαν οἱ εὐγενεῖς ἐκεῖνοι τύποι γυναικεῖας κομμώσεως, ὧν ἡ χάρις καὶ κομψότης καὶ σήμερον ἔτι ἀποδυναμίζεται καὶ διατελεῖ ἀνέφικτος. Ἀπαντες οἱ συρμοὶ τῶν νεωτέρων χρόνων αὐτοὺς τείνουσι νὰ μιμηθῶσι καὶ ὁσάκις δὲν κατορθοῦσι τοῦτο, καταφεύγουσιν εἰς τοὺς ῥωμαϊκοὺς, οἵτινες ἄλλως καὶ αὐτοὶ τοὺς ἑλληνικοὺς ἐμιμήθησαν.

Ἐνταῦθα πρέπει νὰ παύσω, φιλότῃ μου, ἂν καὶ οὐδαμῶς ἐξηγητῇ τὸ θέμα περὶ τῶν ἀρχαίων συρμῶν. Καὶ ναὶ μὲν οὐδὲν εἶχον δι-καίωμα ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς μου ταύταις, ἐχούσαις πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὸν δευτερεύοντα σκοπὸν νὰ Σε ὁδηγῶσι τρόπον τινὰ εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν κυριωτέρων συρμῶν τῆς ἐποχῆς μας, νὰ ἐπιχειρήσω τὴν ἀνάλυσιν θέματος, εἰς ἐξέτασιν τοῦ ὁποίου πλείστοι σοφοὶ ὅλον τὸν βίον τῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ μάτην καταδαπανῶσι. Διὰ τοῦτο ἡρέσθη μόνον εἰς τὴν ὅσον ἔνεστι συνοπτικὴν ἀναγραφὴν τῶν διαφόρων συρμικῶν ἐκφάνσεων ἐν τῷ ἀρχαίῳ ἑλληνικῷ κόσμῳ, ἂν δὲ Σοὶ ἐοῶν ὀλίγον τι πολὺλογός, ἀπόδος τοῦτο εἰς τὸν ἀδυναμίαν μου πρὸς πᾶν ὅτι ἀφορᾷ ἡμᾶς τὰς γυναῖκας καὶ τοσαύτην ἔχει συγγένειαν πρὸς τὸ δοθέν μοι καὶ ἐκ τῶν προτέρων καταδικάζον τὴν φιλήν Σου ὄνομα.

Διὰ τῆς σημερινῆς συρμικῆς εἰκόνας, ᾧ Σοὶ ὑποβάλλω, δύνασαι νὰ πεισθῇς, παραβάλλουσα αὐτὴν πρὸς τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ὑπόδειγμα συρμικοῦ πῖλου, πρὸς τὸν πῖλον τῆς γείτονός Σου Δ... καὶ τῆς φίλης Σου Β..., ὅτι αἱ ὡς πρὸς τοὺς πῖλους ὁρέξεις τῆς ἐαρινῆς ταύτης ἐποχῆς εἶνε πολλαὶ καὶ διαφοροί. Τῇ ἀληθείᾳ ἔπρεπεν ὁλοκλήρους σελίδας νὰ πληρώσω δι' ὑποδείγματα καὶ τόμον ὁλόκληρον διὰ τῆς περιγραφῆς αὐτῶν, ὅπως δυνηθῇς ἐπάνω κάτω νὰ ἐννοήσῃς τὴν ποικιλίαν, ἥτις ἐπὶ τοῦ εἶδους τοῦτου τοῦ γυναικεῖου καλλωπισμοῦ βασιλεύει. Ἐκ Παρισίων ἤρξατο ἡδὴ περιεργόμενος ἀνὰ τὴν ὥφελον νέος περὶ τοὺς ἐαρινούς πῖλους συρμός, καθ' ὃν ὁ πῖλος ἔχει σχῆμα περιεφραλαίας ἐξ ἐλάσματος χρυσοῦ ἢ χαλκοῦ μετὰ κυματίζοντος λόφου ἢ παρυφῆς ἐκ πολλῶν θαλερῶν ἀνθέων. Προσεχῶς ἀπεφάσισα νὸ Σοὶ στείλω καὶ ἐν πολυχρωμῶν παράρτημα τῶν ἐνταῦθα καὶ ἐν Παρισίοις ἐπικρατοῦντων συρμῶν, διότι ἐπεὶ σὺ πλεον ἐπὶ τῇ ματαιότης Σου θὰ ἱκανοποιηθῇ καλλίτερον διὰ τοῦτου παρὰ διὰ τῶν μακρῶν καὶ ἐκτενῶν μου περιγραφῶν περὶ τῶν συρμικῶν ἰδιοτροπιῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων. Ἐν τούτοις μένω ἡ ἰδία

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥ.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ — κ. κ. Φ. Δ. Σ. καὶ Μ. Γ. Α. εἰς Σμύρνην. Παρέμειναν πιθανῶς ἐν τῷ ταχυδρομείῳ πολλῶ πρότερον διεκπεραιωθέντα. — κ. κ. Σ. Μ. καὶ υἱοὺς εἰς Σέρρας. Ἐνεγράφησαν. Ἀπεστάλησαν. — κ. Α. Ν. Π. εἰς Σουλινῶν. Ἐπίσης ἀπεστάλησαν. — κ. Γ. Π. Μ. εἰς Σῦρον. Ἐστάλησαν. Διὰ τᾶλλα ταχυδρομικῶς. — κ. Α. Σ. Μ. εἰς Κων/πολιν. Ἐστάλησαν. Ἀλλὰ μὲ ὑπομονήν. — κ. Α. Ν. Π. εἰς Θεσσαλονίκην. Ἡ προκαταβολὴ ἐσημειώθη. — κ. Ι. Κ. Τζ. εἰς Καβάλλαν. Ἰτο-λείπεται ἐκ τῶν ἀποσταλέντων. — κ. κ. Α. Κ. εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Σ. Κ. εἰς Ἐάνδην. Ἐνεγράψαμεν καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Ν. Π. εἰς Πότι. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς εὐγενεῖς φροντίδας Σας. — κ. Μ. Κ. Μ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Εἰμὲθα ὑπόχρεοι. — κ. κ. Ἀδελφ. Π. εἰς Σέρρας. Ἐστάλη ὅλη ἡ σειρά. Εὐχαριστοῦμεν. — „Λέσχην Μηνιμ.“ εἰς Κων/πολιν. Ἐγένετο. — κ. Μ. εἰς Κων/πολιν. Ἐλήφθη τὸ ἀντίτιμον. — κ. Ι. Γ. Τσ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. — κ. Α. Π. εἰς Λονδίνον. Καθὼς ἐπιθυμεῖτε. — κ. Γ. Α. εἰς Γιούργεβον. Ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Προαπεστάλησαν ὅλα τὰ προηγουμένα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Γλωσσικαὶ παράτηρήσεις ὑπὸ Ἑ. Α. Ροῦδου. — Ἐπεισὸδιον ἀρματωλικοῦ ἔρωτος ὑπὸ Σ. Οἰκονόμου. — Αἱ δύο Θεοδώρα. Σαρδοῦ καὶ Ῥαγκαβῆς ὑπὸ Felix Vogt (τέλος). — Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τοῦ Παγανίνου ὑπὸ Ε. Τ. (εἰκὼν ἐν σελ. 117). — Ὁ ἄνθρωπος τοῦ πεπρωμένου (διήγημα) ὑπὸ Ἰβάν Τουργένεφ. — Ἐντυπώσεις ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Σοπενγῆουερ. — Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἑσπερίας. — Τελευτήρια καὶ πιστώσεις. Ἡ παρ' ἡμῶν κυβερωτική μετὰβολή. — Ἡ Νεράιδα (εἰκὼν ἐν σελ. 120) καὶ ἡ ἐρωτικὴ ἀνακωχὴ (εἰκὼν ἐν σελ. 121) ἀνεμνήρευτοι. — Καὶ ἄνδρων συρμοὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι. Χιτώνες καὶ ὑφάσματα. Ὑφαντήρια Ἀμοργοῦ. — Ὑπόθεσις τῶν ποδῶν συνδάλια καὶ ἄλλα. — Ἄνδρες ματαίωτοι. Κόμη καὶ καλύμματα, δηλ. καπέλλα. — Τέλος καὶ συγχοροὶ πῖλοι. — Μικρὴ ἀλληλογραφία.

Ἐκδότης Π. Α. ΖΙΤΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur, ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Soning, ἐν Λειψίᾳ.